

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:
 egész évre 6 pengő félésre 3 pengő
 Egyes szám ára 15 fillér
 ülföldre egész évre 10 pengő.

Főszerkesztő: GYALLAY DOMOKOS
 Főmunkatársak:
 Dr. Szász Ferenc, Dr. P. Jánosy Béla,
 Felelős szerkesztő: Dr. Parádi Ferenc
 Felelős kiadó: Tóth Kálmán.

Laptulajdonos: MINERVA R-T.
Megjelenik minden szombaton.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Kolozsvár, Brassai-utca 5. szám.

Mi az a magyar norma?

Egy derék egri ferencrendi szerzetes lelkebeli pástaut a gondolat, hogy a többé-kevésbé eredményes helyi közbiztosok helyett országosan kell megoldani a kolduskérdést. Egészen röviden tehát az eredetileg egri norma nevet viselő magyar norma lényege: a koldusnyomor megszüntetése, a mindenpen szegénytelen koldulás elűzése, országosan, az egész rsadalom bevonásával.

A kolduskérdés rendezésének előbban nagy jelentősége van, maga Krisztus megmondotta, hogy szegények mindenkor lesznek köztünk. Ez azonban fokolt kötelességet ró a társadalmra abban a tekintetben, hogy unkarokptelen szegényeit segítse. A koldus-sors a legnagyobb emberi sors. Semmiféle avány nem hangolja le anyyira az embert, mint egy koldus, akiről rongyokban folyik le a ruha, s akinek életszűlő lúzas szeméből vád sikolt társadalmunk bőségben élő rétegét felé. annak helyzetek, amikor a koldus önhibájából súlyed a koldus-sorsba, vannak körülmények, melyek egyeseket önhibájukon kívül taszítanak a koldus nyomorúságba. Bármiként is legyen.

A koldussal szemben ezeket a kérdéseket már késő felvetni; a oldusnak nem szemrehányás áll, hanem segítség, nem korholó nagy kegyes szó, hanem alánzásna.

Hosszantartó háborúk vége, gazdasági nyomasztó helyzet, a szociális támogatás hiánya nagymértékben elősegítik a kolduskérdés érető költőt, melyet nem lehet részletmunkákkal megoldani. Mai időkben nem állathatja magát egyetlen ország társadalmá sem azaz, hogy est a kérdést egyszersmindenkorra, véglegesen meg tudja oldani. Annnyit azonban meg kell tennie, hogy lépten-nyomon ne átközök éhes és rongyos kéregető koldusba az utcán, a nyilvános helyeken, a hivatalokban, irodákban, mindenütt. Egy ország sze-

génysege, de szociális részvételense is koldusainak számával áll arányban.

A magyar norma gyakorlati jelentősége tehát abban áll, hogy intézményei, közületei, valamennyi szervei és szervezete útján az ország egész társadalmá beáll a szegényügy

rendezésébe, megadótálja önmagát, s rendszeresen kirótt adományaival lehetőséget biztosít arra, hogy ez az égető szociális szükséglet intézményesen nyerjen kielégítést.

Aki a román megszállás éveiben vasúton utazott, az nem kis kényelmelenséggel látta a kéregető koldusok egész hadát a rohogó vonatokon. Ezek a koldusok, nem tudhatjuk, a kalauzokkal való micsoda megegyezés révén, tömegesen szállották meg a vasúti kocsikat s pumpolták az utazó közönséget. Ugyanazt lehetett tapasztalni az éttermekben és kávéházakban, ahol a koldusgyermekek rendezék kéregető hadjáratot. Ez látványuk is elszomorító, de egyben rámutat arra a nagyfokú nemtörődömségre is, mellyel egy ország bánik a maga koldusnépével.

A magyar norma gyakorlati végrehajtása mellett ez nálunk nem történhetik meg. A társadalmunk sok irányban van ugyan leköve a közterhek viselésén felül, a kolduskérdést azonban ennek ellenére sem szabad elhanyagolnia. A magyar norma megadja erre a kellő útmutatást.

Sőt példaként is vezet fel, mert vannak helyek máris, ahol nincs koldus-szedés, az utcákon nem lehet koldust látni, mert a koldus vagy munkát kap, ha pedig munkát kértelen, akkor kap annyit, hogy nem kényszerül az emberi méltóságát melyen lealzó koldulásra fanyalodni. Ma a világ haladása oly irányt vett, hogy a benne élőknek kétféleképp közel kell megfontolni minden módot, mely alkalmas arra, hogy a világ javainak elosztásában élénk meredő aránytalanságot a legkisebb mértékre szállítsa le. (E)

EGYETEMI KÖNYVTÁR

MAGYAR ÉLETÜNK KÉRDÉSEI

Felemelkedés

Az amerikai kormány lefoglalta az amerikai magyar követeléseket azzal az indokolással, hogy Magyarország „idegen uralom alatt van”. Az idegen uralom alatt természetesen a németet kell érteni. Az amerikai nép, amely rokonszenvével tüntetett 1848-ban a vérbefojtott magyar szabadságharc mellett, sajnos, már régóta más érzülettel kezeli a magyar nemzet ügyét. Ezt az erőszakos trianoni békeszerződésben is kinyilvánította, ahol az amerikai kiküldöttek is Magyarország feldarabolása mellett törtek pácát.

Az amerikaiak közömbösen kezelik a számban kicsi, de minőségben és erőnyekben annál kiemelkedőbb magyar nemzet ügyét. Mi nem vagyunk rájuk utalva, semmi dolgunk Amerikával. Európai erők ismerték fel a mi igazságunkat. És függetlenekké válhattunk akkor, amikor Európa népei közül sokan eljátszották függetlenségüket, az igazságtalanság és önző érdekek mellé állva, elvesztették szabadságukat.

Ha egy nemzet megérdemli ma Európában a szabadságot, úgy elsősorban a magyar nemzet az! Mi ezért arenk verejtékével dolgoztunk és vérünkkel áldoztunk. Erdélyben három évszázad óta alig érvényesültek a magyarság szempontjai. A Habsburg-uralom által szervezett erdélyi főkormányaink alatt a maroknyi szász nép lett a hatalom pártfogója, az ő érdekeinek biztosítására hullott és fogyott a székely. Ugy látszott 1848-ban, hogy végre felvirrad a szabadság hajnala, a székely sem sajnálta vérért, békéért és adakozó volt a magyar nemzet függetlenségi harcában. Az eredmény ismét a szolgaság és az osztrák eltiporítás lett. Az 1867 a kiegyezést hozta. De ez sem kedvezett különösebben az erdélyi magyaroknak. Kossuth és Széchenyi eszméje, a szabadság, egyenlőség és testvériség gondolata érvényesült ugyan, de a gyakorlatban, a liberális kormányok alatt nem oly mértékben, ahogyan a magyar nép érdekeinek megfelelőhett volna. A magyar nemzet lelkét egyrészt a Bécsből való függés, másrészt a fellépkedett idegen elemeknek való gazdasági kiszolgáltatottság örölte. Létünket nem érintő érdekekért har-

coltunk és véreztünk Galiciában és minden keleti nyugati fronton, de ezalatt az otthoni, liberális nézessel kezelt, anyegilag hallatlan módon megfűdött zsidóságk bizonyította elő a vörös forradalmat és ezáltal Trianont is. A szegedi elindulás jelezte magyar nemzet feladatainak felismerését. Erdélyi vér nélkül való visszaszerzése nemzeti öröklet, életrevalóságunkat bizonyítja, de egyszersmind az is, hogy külpolitikánk a leghelyesebb vonalban halad. Most már szabadok vagyunk, s ezt tudomásunkra vehetik az amerikaiak!

Fájó lélekkel bár, de egyelőre tudomásul vesszük, hogy Erdély nagyobb és gazdagabb része nem lehetett még vissza a Szent Koronához, de nem felejtjük el és nem is fogjuk soha elfelejteni, hogy a millióif több magyar kénytelen még mindig idegen uralom alatt élni. Hiszünk és valljuk, hogy történelmünkben felemelkedés állott be és ez a felemelkedésünk előtt fog kiteljesedni.

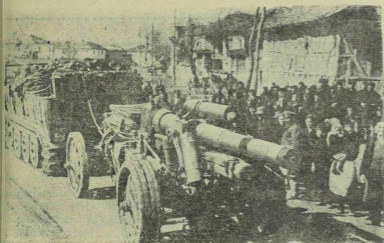
Hogy sok bajunk van a házuk táján, azt tudjuk. A rosszul és rosszakaratosan értelmezett liberális „egyenlőség, testvériség” eszméinek mérgező hatása van kell elsősorban leszámolnunk. A szegedi szabadságharcoktól hevített kormányunk mindent meg kell adni népünknek, a zsidók által elfoglalt helyek és földet is! Az amerikai és angol „demokratia” hiába kényszerítette minket egy balkáni nép uralmá. Mi ebből az alárendelt helyzetből kiemelkedünk.

Mikor az ő kezűltől, az angol és amerikai emberekől függött a magyar nemzet sorsa, a nemzeté, mely négy hosszú esztendőn keresztül a ború minden szörnyűségeit átélte, akkor úgy látszott, hogy végleg meg kell szűnnie a magyar életnek. De, ami a magyar munkát, a magyar szellemi telességtudást jelentette, megszünt Trianonnal. Kor nem is voltunk szabadok. Az angol és amerikai demokrácia megrabol minket évszázados jogaink és életképtelenné tett! Csoda-e, hogy mi is azonos a táborába állunk, akik ez ellen az önző, áldemokrácia ellen küzdenek?

Mihályfi

*Széchenyi István
mondja:*

*Ne oszlojon meg a magyar erő löbbé soha, de szerencsében, mi-
vésztélyben legyen törvényes Urának leghűb s legerősebb támasza
— hiszen még a külföld is azért dicser, hogy államfőnket, szabadságunkat egyenlően szeretjük; legyen az államfő mindennek központja, s azon szív, melyhez a legfőbb erek is kapcsol-
vannak.*

A német haderő nem titkolja, hogy Bulgárián való átvonulása igen fontos hadászati célból történt. Képünk egy német katonai nehéztüzérségi üteg átvonulását ábrázolja egy kis bolgár falun. Hogy ezek a hatalmas ágyuk hol állanak meg és hol fogják szelni a halált, azt majd a görögök, vagy talán éppen az angolok fogják rövidesen tapasztalni.

Az áldozatkészség a nép erénye!

Józsa Árpád nevét, aki az árvízkárosultak felsegítésére 2000 pengőt adott, nem azért írjuk le, mintha az ő adománya valami hatalmas összeg volna. Nem. A Józsa Árpád nevét a 2000 P. adományával együtt azért említjük meg újra és újra, mert az, amit ez az egyszerű ember cselekedett, az túlnő az emberen, a személyen, fogalommal nemeseedik, keménykötésű, harsogó példává elevenedik és ott lebeg, ha akarjuk, ha nem, a szemünk előtt.

Ez a 2000 P. nem sok pénz. Jómódú polgárember kis megerőteltéssel, vagyos bankigazgató, vagy keztyűs íásokat és bobitás szobalányt tartó arisztokrata könnyen kiemelheti az oldaltárcájából. Legföllebb csak addig fúj egy koveset, amig kiadja, a következő öt percben már napirendre is tér fölötte. Hogy azonban Józsa Árpád 2000 P. adományát ennek ellenére is annyira megbecsüljük, annak két igen fontos oka van. Egyik az, hogy Józsa Árpád *szegény ember*, másik az, hogy az *egyszerű nép gyermeke*. Józsa Árpád ugyanis szegény egyszerű költői léleksz a budapesti Szent László-kórházban, kizárólag a szerény lelkesíti fizetéséből él, s ezenkívül egyszerű falusi kovácsmester gyermeke. Valamelyik a tíz közül. Hát ez az a két fontos ok, amiért ennek az egyszerű lelkes magyar embernek a nevét a közbecsülés szárnyaira adjuk, mert ma, a sivar közömbösség, a harciasoló önzés és a siklott részvértelenség e tikkasztó napjaiban ragyogó példáját adta az *áldozatkészségnek*.

Magyar történelmünk folyamán, amikor nemzeti léteérdek védelméről volt szó, a nemzet egyszerű gyermekei, a szegény, szenvedő, nélkülözött nép hasonlóképpen felemelő példáját mutatta annak, hogy miképpen lehet és kell áldozatot hozni, amikor a nemzet ügye megkívánja. A nemzet ország- és államfenntartó harcaiban az egyszerű nép, a Józsa Árpádok dedápai, úkapái áldozati erejüket, munká-

jukat, életüket azért, hogy az utánuk következő nemzedékek hasonló példát adjanak, ha szükséges. A magyar nemzet második nagy tetemője, Mohács, ötszáz főpap és főnemes mellett huszezer egyszerű magyar életet fogadott magába. A kereszténységet megmentő nagy Hunyadi János mellett a szegény, munkás, de lelkes nép vérért és győzött a török óriás csapatjai ellen, miattal a hős vezérre acsarkodó magyar főurak hideg szívével nézték a Nándorfelhevővár falán viaskodó magyar nép tömegeit. A 48-as magyar szabadságharc dícsőregei csapatában is a nép vére hullott bőséges patakokban, s a világháború magyar mérlegében is a magyar nép által hozott áldozat megdöbbentő számadata vezet. Hát bizony áldozott a nép egyszerű gyermeke történelmünk folyamán éppen elegendő, s ha egyebet nem tett volna enélül az áldozatul, akkor is levett kalappal kell gondolnunk erre az áldozatra.

Ezekben a példamutató megmozdulásokban a *nép gyermekét az áldozatkészség bizta és önzetlen szelleme vezette*, melyet nem tanult el senki mástól, mert ez az érzés vele születik, benne nemesedik és a tették virágába bontakozik, amikor rá alkalom kerül. Az egyszerű lélek különben is rendszerint hajlékonyabb mások nyomorúságának megértésére és a segítségnyújtásra. Bizonyára azért, mert maga is gyakran nehéz sorsban élve, saját magán keresztül érzi és értékeli a mástól kapott támogatás jelentőségét.

Józsa Árpád derék magyar testvérünk nem adott a vérből, nem rövidítette meg a saját munkás életét, de az adott körülmények között többet tett ennél: oda adta utolsó, nehezen megtakarított 2000 P.-jét, ami neki egy kis vagyont jelenthetett. Ez az igazi, tökéletes áldozatkészség, amire számítás, tervezés, áldulatszándékok vagy gondolatok nélkül csak a nép, a nép gyermeke képes. (p. 1)

A „Magyar Nép“ külpolitikai szemléje

Erik a helyzet. Most már igazán nehezen lehet saját magunkkal is elhitetni a Balkán egéről elvonultak a viharfelbök s hogy Délkelet-Európa nyugodtan várhatja be a brit világhatalom élet-halál-haradját a német erővel. A viharfelbök most gyülekeznek. A jelek arra vallanak, hogy egyelőre még súlyos elrendezési kérdések merednek az európai diplomácia elé. Ha nem eszalodunk, még mindig Törökország magatartása teszi ködössé a tisztánlátás lehetőségét. Ankara elküldte válaszáat Berlinnek, több mint egy hét múlva a kapott levél után. A diplomácia munkájában a napok nem nagyon számítanak, viszont néha a napok is számítanak. A helyes megítélés dolga, hogy jelen esetben miképpen magyarázzuk az időt. Az a tény, hogy Berlinben mai napig so hozták nyilvánosságra a török választ, csak növeli a helyzetek fűzhető magyarázat nehézségét. Törökország erős katonai előkészületeket tesz, a török külügyminiszter Ciprusban találkozik Eden angol hadügyminiszterrel s ott megállapítják „az angol és török nézetek teljes azonosságát“, Berlin megkapta a török választ és nem nyilatkozik. Ezek a diplomáciai adottságok minden bizonytal takarnak valamit, amit később tudunk meg. Talán, mire ezek a sorok megjelennek, már tisztábban látunk. Még azokat a viharfelbököt is esetleg tisztábban látjuk, melyek gyors elvonulását aggodalmas lélekkel kívánjuk valamennyien. S még valamit: az eseményekből nem szabad kifejeíteni azt az új eseményt, hogy a magyar külügyminiszter Berlinbe utazik...

Egy örült világtérv. Egy amerikai újságíró egyik tekintélyes amerikai újságban leleplezte Anglia titkos háborús céljait. Ezek a célok a következők: 1. Németország teljes lefegyverzése, légi erejének elvétele, légi iparának elpusztítása; 2. Ausztria és Csehország egyesítése egy Habsburg-monarkia alatt; 3. Olaszország valamennyi gyarmatbirodalmának megszerzése, Abesszínia visszahatása angol protektorátus alatt; 4. Belgium, Hollandia, Norvégia és Lengyelország függetlenné tétele angol gyámkodás mellett; 5. Franciaország eddigi hatalmi helyzetének névleges visszaadása, úgy, hogy Franciaország a

megnagyobbodott Anglia mellett kis másodrangu gura lenne; 6. Spanyolországon a régi politikai és pénzügyi hűbériek visszaállítása; 7. Japán politika és gazdasági terjeszkedésének teljes megakadályozása. Hát ehhez igazán nem kell semmi magyarázat. Hát nem azért szenvedtek-e a népek annyit, hogy 22 évvel ezelőt, bár kisebb mértékben, de elküvetelték ezt az örültséget? Hát Anglia, a világ egyharmadának ura, megint ott akarja kezdeni, ahol 1918-ban elhagyta...?

*

A tények beszédek. Mióta Amerika megszavazta az Anglia segítségéről szóló törvényt, nem kétséges többé, hogy végleg és világosan hozzá kötötték magát Anglia sorsához, melyről a Führer nagyon is képményen megmondta, hogy el fog bukni. Ha himni lehet az értesüléseinek, Amerika egyes ipari centrumaiban sorozatos sztrájkok dőlnek, nemskőira a családok férfiakat is sorozzák, a közvélemény máris remítgeti saját magát az amerikai partok mentén felbukkanó német buvárbajjokkal. Amerika nem Telkesedik ezért a háborúért, s csak az a bizonyos kalmárbeesület köti Angliához, mely ennek bukása esetéhaszonra nyújt kilátást a segítséget nyújtó félnek, akinek máris hasznót nyújt, mert máris az angol fontok milliói vándorolnak át a derék amerikai hadianyagszállítók zsebébe, mely sohasem olyan szűk, hogy ne lehessen mentől többet belegyűrti. Egyelőre ez kell Amerikának, amíg vére nem megy a kalmárkodó játék.

*

A „Kisantant“ primása. A Kisantant a Paris környéki békek után azokból az utódállamokból alakult, melyek az ezeréves magyar földből kedvük haraphattak maguknak. Ennek a halálans szorígyűrűnek volt legerősebb léleszeme, ennek a balkán hangszerezésre játszó s természetellenesen összehozzenekarnak volt a primása Titulescu, utó román külügyminiszter, aki a napokban távol hazajától, e feledve, jóforinán számúzva, 58 éves korában meghalt. Se nem dicsőígy, se nem gyallázunk, se könnyű nem hullatunk érte, se kárörvendően nem mosogunk. Azt a sorsot, amit kapott, megérdemelte. Sajónemzete mondatja ki fölőtte az ítéletet. A góg, mely elvakultatta tette, a gyűlölet, mely megfosztotta a diplomáciai éleslátás érnényétől, abba a mélységbe fordította vissza népét, ahonnan 22 évvel előbb egy büns és telhetetlen béke kiemelte. Titulescu világosan példázta azokat az országokat — elsősorban a saját országát — melyek történeti mult, történelmi érdemei és belső aranyalóság nélkül nagyobbak akartak lenni, mint amennyire nemzeti erejükkel teltett. Akik okuk akarnak, nézzenek az egyszerű, csendes szállódást-lottás ágyra, és gondoljanak arra, hogy a látászat a hazugságok meghalnak, — csak az igazság örök.

(2)

Bárdossy külügyminiszter Berlinen volt. Bárdossy László külügyminiszter esőörtökön, március 20-án lémentországba utazott, hogy ott libentrop külügyminiszterrel tárgyalásokat folytasson. Bárdossyt útára Ghiczy Jenő rendkívüli követ, aghatalmazott miniszter, Bartheldy Tibor miniszteri tanácsos és Ulflein Iviczky An'ál meghatalmazott miniszter kísérite el. Bárdossy külügyminiszter látogatása a két állam között szoros kapcsolatot jellemző és kifejező szívócyesség jegyében folyt. A német külügyminiszter beszédt mondott ebből az alkalomból, mely azt bizonyítja, hogy a Német birodalom a legnagyobb fontosságot tulajdonítja Magyarország szerepének a jövő Európa kialakításában és teljesen egyetért a magyar ügyek vezetőivel a fejlődés kérdéseiben. — Bárdossy külügyminiszter szombaton, március 23-én visszaérkezett Budapestre. Kijelentette, hogy a német államférfiak nagyra becsülik a magyar politika állandóságát, szilárdágát és következetességét. A magyar-német viszony a legbiztosabb alapokon nyugszik.

Anglia remél... A háromhatalmi egyezményben tömörült hatalmak az Egyesült Államok minden lépésére hasonlóan válaszolnak.

Churchill a közeli napokban újabb beszédt intéz az Egyesült Államokhoz. Hangoztatni fogja, hogy az Atlanti-óceánon folyó nagy tengeri csata 60 vagy 90 napon belül eldől s ha az USA nem eged át újabb és még több hadihajót Angliának s ha nem szállít további áruküldeményeket a szigetország részére, egy Nagy-británia ezt a csatát elveszti.

A román nemzetnevelésügyi miniszter álmodik. A Temesváron megjelenő „Magyar Néplap” közli, hogy Radu Roseiti tábornok, román nemzetnevelésügyi miniszter szemleutja során Temesvárra is ellátogatott, ahol megékinfette a tanügyi intézményeket, közöttük a tudományegyetemet is. Radu Roseitit az egyetem tanári kara ünnepélyes fogadtatásban részesítette. A román nemzetnevelésügyi miniszter a hozzáintézeft kérdésekre felelve, arra utalt, hogy az intézmény számára no forduljanak újabb befektetésekért

a kormányhoz, mert a Temesváron „ideiglenesen” elhelyezett román tudományegyetem nemskóra vissza fog térni régi városába, Kolozsvárra, ahonnan ellátvozt. Hir szerint a halgatóság nagy tetszéssel fogadta a nemzetnevelésügyi tábornok bejelentését.

Újra megdrágult a kenyér Romániában. Kormányintézkedés folytán a népkenyér, amelynek súlyát 70 dekában állapították meg, március hó 25-től kezdve 10 lejbe fog kerülni. Eddig az egykilogrammos kenyér 13 lejbe került.

Ezer halálos áldozat Angliában. Az angol légügyi és belbiztonsági minisztérium jelentése szerint részletesebb értesülések érkeztek be a legutóbb Anglia ellen intézeft német léglátadás áldozatainak számáról. Ezek szerint ezer ember életét vesztette, ezerháromszázan pedig súlyosan megsebesültek.

Anglia szarnokszága Indiában. So-wensen angol munkóspárti képviselő nemrégiben megkérdezte az alsóházban, hogy az indiai kormányának összesen hány miniszterét, vagy volt miniszterét tartóztatták le, illetve hányan töltöttek ki börtönbüntetést. Amergy az indiai ügyek minisztere, azt válaszolta, hogy jelenleg 24 volt miniszter, közöttük öt miniszterelnök, öt börtönbört. Ezekkívül letartóztatásban van nyolc volt miniszter, közöttük két miniszterelnök. Ilyen az angol szarnok-uralom Indiában!

Héves légiharc Málta felett. Nyolc Messerschmitt mintája német vadászgép újabban egy Málta előtt elterülő tenger-rész felett légiharcra kényszerített mintegy 20 angol gépet. A fölynyben lévő brit vadászoktelék a harc során 7 gépet vesztett, míg a német vadászok teljes számban visszatértek támaszpontjukra.

Az angol légvédelem tehetetlensége. A német harci repülőgépek legutóbb London ellen intezett nagy támadása során az angol légvédelemnek egyetlen német bombavető repülőgépet sem sikerült felőnie, noha az angol védelem e célból minden rendelkezésre álló erőt felhasználta, Washingtonban igen mély benyomást keltett. Katonai szakkörökben élénken tárgyalják, hogy mi lehet ennek az

oka. Azon, akik a beavatkozás politikája mellett állnak, úgy vélik, hogy Anglia védelmi erejét a szakadatlanul tartó német légi támadások folyán szenvedett veszteségek és a mindentelék hadműveletek' el elért német tengeri győzelmek jelentékenyen korlátozni fogják, különösen akkor, ha a német támadások Anglia hadi fontosságu üzemei ellen az eddigi mértékben fokozódnak.

Amerika segít és fegyverkezik. Az Egyesült Államok gyors iramban hozza meg azokat az intézkedéseket, amelyek a segítségőtvény valóra-váltását jelentik. A washingtoni szonátus módosítás nélkül megszavazta a képesvelőhá által már előbb jóváhagyott hétmillió dollárt a segítségőtvény alkalmazására. Ugyanakkor a képviselőház 4 millárd és 73 millió dollár pótkiadást szavazott meg az Egyesült Államok hadserőgének szűlségletére. A hajózási hatóságok egy magasrangu tisztviselője kijelentette, hogy néhány nap alatt mintegy ötven kereskedelmi hajót adnak át Angliának, mivel az angolok közölték, hogy ezekre sürgős szükségük van. Az állandó hajók 75 százaléka még világháborus eredetű.

Irország semleges. Frank Aiken tr nemzetvédelmi miniszter Washingtonba érkezett és Irország számára pénz ellenében hadianyagot akar vásárolni 100.000 főnyi hadserőnek. Ezenkívül meg akarja venni az elszállításhoz szükséges hajókat is. Irország, ha megtámadják, — mondotta — minden beható ellen harcolni fog, legyen az angol avagy német. Arra a kérdésre, hogy miért nem szolgáltatja ki kikötőit Angliának, azt válaszolta, hogy a kikötők Irország tulajdonai, Irország pedig semleges. Ha a kikötőket átengednék az angoloknak, a hátsó ajtón át belekeverednének a háboruba. Főlkétt szándékuk, hogy nem vesznek részt ebben a háboruban, haesak támadás nem éri az országot. Ebben az esetben természetesen harcolnak. Ha a németek rajtatűst kísérelnek meg, az irek angol segítséget kérnek. Arra a kérdésre, vajjon fordított esetben kéri-e Németországtól Anglia ellen segítséget, kitérdőn válaszolt.

Véget nem érő bombázópor hullott az angol fővárosra. Londonnak az elmúlt napokban ismét villámháborúban volt része. A német bombák véget nem érő zápora hullott az angol fővárosra a harcrepülőgépek egymást követő hullámai közül. A tetőkre felszerelt riadószírnék egész éjszaka szakadatlanul ivítotték. Az első repülőgéphullám gyújtóbombákat a következő robbanóbombákat szórta Londoutra. Az angol főváros több negyedében a bombák valóságos szelforgácsozták a házakat, s a romok mindent maguk alá temettek. Más városrészekben a tüzoltóság nem tudott megbirkózni a keletkezett hatalmas tüzekkel, amelyek nappali fényrel árasztották el a pokoli színpjátokat. Az agyudörgés hosszúra ideig hatalmas mennydörgéssé erősödött s a robbanó gránátok óriási tüzhathagokká borították be az egész. Az elmúlt éjszakai német támadás hatása félelmetes volt. A londoni lapok megállapították, hogy több helyen igen sok ház omlott be a csőörtörőkre virradó éjszaka intenzív légitámadás során. December óta ez volt a leghevesebb támadás. Az ellenség először világitórakétákat dobott le, azután gyújtóbombákat, végül pedig rombolóbombákat. A megtámadott negyedekből igen sok helyről jelezték házak, üzletek és kereskedelmi épületek összeomlását. Attól tartanak, hogy az áldozatok száma az épületek beomlása következtében igen nagy. A tüzoltók egész éjszaka el voltak foglalva. Nagy erőfeszítéssel sikerült a tüzek egy részét megfékezni.

Hétmilliárd dollárt fordít az USA a „demokráciák megsegítésére”. Az Egyesült Államok szenátusa szombaton egyhanguan megszavazta a „demokráciák megsegítésére” fordítandó hétmilliárd dolláros rendkívüli hitelt. A szenátusnak arról az ellenjavaslatról kellett döntenie, amely három és félmilliárd dollárra akarta leszállítani ezt a hitelt.

A romániai lázadó papok sorsa. Hivatalosan megállapították, hogy Románia 9536 lelkésze közül 218 lázadt fel együgyesen az állam ellen. Ezeket meg fogják fosztani papipénzfőösségüktől.

HIREK

VISSZA A MAGYAR FÖLDRE!

Teleki Pál miniszterelnök egyik legutóbbi beszédében ismét a bukovinai magyarok visszatelepítésével foglalkozott. A miniszterelnök azt hangsúlyozta, hogy ez részben külpolitikai, részben belső telepítési kérdés.

Mindenekelőtt nemzeti kérdés. Sokan, nagyon sokan élnek magyarok határainkon túl. Még a nagyszámú népek is félre és agyodva gondolnak idegen földön élő testvéreikre. Németország a közelmultban Beszarábiából telepítette haza németei, földet, tőkét, élelhetőséget adott nekik otthon. Hogyne törődünk lát mi idegen kenyéren élő magyar fiaiunkkal, akik nehéz, megpróbáltatásokkal terhelt hosszú évtizedeket töltöttek idegenben. Mostán sors az övék, mi erdélyi magyarok tudjuk ezt, akik ottünk idegen urakon alatt. Nehéz élet az, mikor a faluban tiztizenkét magyar család él, a román tengerben. Háromszázézerrel több magyar van Moldvában, Bukovinában és Óromániában. Ezek közül sokan, sajnos, a szenvedésekkel teljes hosszú esztendőben még eddig magyar nyelvüket is elfelejtették, sokan a román nyelvet beszélik jobban, de nemzeti hovatartozását mindig bátran és büszkén megvallja és tudja. Magam is találkoztam beszarábiai katonahódosom alatt két moldvai csángómagyarral, akik leírhatatlan boldogsággal szorítottak velem kezét, mikor meglátták, hogy erdélyi magyar vagyok.

Erdély visszaszerzése után ezt a kérdést állandóan napirenden kell tartani. Hisszük, hogy a kormány az ígéretek után, rövidesen megoldja a bukovinai és moldvai magyarok visszatelepítésének kérdését. Minden magyar lélekre, minden magyar főre és karra vigyáznunk kell. Sokan vannak itt Magyarországon idegen fajtaik, akik el kívánkoznak tőlünk. Menjének. Nem tartjuk vissza őket. De hívjuk, Magyaror-

szág hívja és befogadja a bukovinai és moldvai magyarokat. Részt kívánunk ök a magyar nemzet jövőendő feladatainak munkálásában. (m. j.)

Főlavaták Maláth püspök emlékművét. Maláth Gusztáv gróf érsek, a volt erdélyi püspök halálának egyenes évfordulója alkalmából a Regnum Marianum kápolnájában kegyeletos ünnepség keretében avatták fel az emlékművet, amelyet a kápolnában lévő sir fölött Urbányi Vilmos építőművész és Vágó Gábor szobrászművész együttes alkotásaként állítottak föl. Az emlékmű beszédet Shvoy Lajos székelyfehérvári megyéspüspök mondotta.

Kolozsvár lakosságának 85 százaléka magyar. A legutóbb lezárult népszámlálás kolozsvári adatainak feldolgozása most van folyamatban. Az első összegezés szerint Kolozsvár város lakossága mintegy 110.000, tehát körülbelül ugyanannyi, mint amennyi lélekszámot a román uralkodó alatt, a legutóbbi népszámlálás alkalmával kimutattak. Ebben a legutóbbi magyar összegezésben marosok is szerepelnek, akiket a megváltozott viszonyok menekültes kényszerítettek és akik Kolozsvárra jöttek elhelyezkedés végett. Az eltávozott románuság és a menekültek száma körülbelül egyforma. Így a mostani népszámlálás nem mutat különösebb változást a lakosság számában. Ezáltal Kolozsvár lakossága 85 százalékban magyar. Ez annál is öröndetesebb jelenség, mert tudvalevő, hogy a népszámlálási iverk kitöltésénél senki semmi néven nevezendő hatósági kényszer alatt nem állott és mindenki oda sorozhatta magát, ahová magát szíve szerint tartozónak érzi.

Eltávozott a fővárosból az Egyesült Államok budapesti követe, John S. Montgomery, az USA budapesti követe, március 17-iken délelőtt, néjével együtt külön repülőgépen eltávozott a fővárosból. A külügyminiszter képviselőtestvére, ezalkalommal Gliczy Jenő rendkívüli követ, meghatalmazott miniszter jelent meg a budaörsi repülőtéren. A távozásnak állítólag egészségi okai vannak.

német megjelent Temesváron a Hirlap. Ismét megjelent Temesváron Vuchetich Endre és Várnyai József szerkesztésében a „Déli Hírlap”, amely a román hatóságok engedélye alapján hat hónapot megteremtő szünetelésre kényszerült.

A románok által elhívott emléktáblák helyezték vissza Nagykárolyt Nagykárolyban visszahelyezték helyére azt az emléktáblát, amelyet Révai Miklós, a nagyenyői író és nyelvújító és Erdősi János, a branyiszkói hős emlékének állított fel. Az emléktáblát 1922-ben a románok fátalították el. A helyezés ünnepélyes alkalommal történt.

Eljárás indult több vataludárkerdő
A budapesti királyi ügyészség határozatára Rézovits Zedman és torokkőközi születésű, 29 éves nő, kereskedőcséget, Rotter és felsősőcsi születésű 42 éves nő, volt román segédjegyző özvegye, Hoffmann Zoltán rocei születésű, zsidó, női fakereskedő, Tácsa Demeter feleki születésű, 46 éves, görög katolikus, földműves és Nikoara János feleki születésű, 28 éves, görög katolikus, nő földműves, kolozsvári lakos ellen fizetési eszközökkel való visszaélés elősegítése és vataludárkerdés miatt eljárást indított.

Moszkvából útnak indították 56 honvezőszólt. Az 1948-as magyar szabadságharc idejéből származó és a szovjet kormány által nemrégiben Magyarországnak felajánlott ötvenhat zászlót az illetékes szovjethatóságok a város hadserög központú székelyházában ünnepélyesen adták át dr. Kristóffy József magyarkövetnek. A zászlókat a Moszkva és Budapest között most megnyílt közvetlen vasúti összeköttetés első vonatával indították útnak. A zászlókat a magyar követnek képviselőin kívül a szovjet kormány küldöttsége is elkísérte a szovjet-orosz-magyar határig.

32 betegdondozó infézel kezdte meg működését a visszatért erdélyi részekben. A kormány körültreintő módon, fokozott munkával folytatja a visszatért erdélyi részek közegészségügyi megszervezését. Most került sor az egészségvédő intézmények megszervezésére. A népbetegségek leküzdése különösen a hazatért országrészekben jelent komoly kormányzati feladatot. Összesen 32 erdélyi rész egészségház munkája kezdődött meg az elmúlt napokban. Az intézeti helyiségek fűtését és világítását a megyeszékhelyek, városok és nagyközségek biztosították.

Kétszáz bányászt zárt be egy japán bányában a robbanás, Japán egyik számbányájában óriási robbanás történt, 200 bányász lenn szorult a mélyben. A mentés megindult.

ABLAK

A vármegyei tiszri főorvos biztató kijelentéseit halljuk. A Székelyföld népegészségügyi megszervezéséről beszél a főorvos és meg lehet állapítani, hogy valóban dicsekedés az a munka, amit a kormányzat kifejtett ezen a téren. A székely havasok kiet és szegény falvaiban szakképzett orvosok és gondos ápolónők öröködnék a legféltebbé kincsré, néplink egészségére. A románok által kifosztott kórházak működését a legrosszabban biztosították, a nép tisztaságára vigyázni, tanácsokat szolgálnak, ingyen kezelnek és gyógyszerrel önnek. A legszegényebb gyermekeknek felhőnemű juttatnak, cukrot, tejet adnak. De a születésekkel sok helyen baj van. A család-alapítás és fenntartás a román arami alatt bizonytalanra vált és ez a bizonytalanság a háborús helyzet miatt még most sem változott meg. Tulmunk kell azonban, hogy ha nincsen utód, ha nincsen gyermek, akkor minden szervezés, munka és gondosság hiábavaló. Akkor a székelyföldi értéket nem lesz aki kitermelje, a mezőket heresse és learassa. Ha nincsen utód, beúó mindent a gaz... A székelyek ne feledjék ezt! (m. i.)

A márciusi lélek tanulságai

Az erdélyi első március erős és csipős szele megengette az új nemzeti lobogókat. Kiáradt a lelkekből örömi a két évtized óta nélkülözött szabadság korlátn szűcsölésére. Az erdélyi magyar lélekből ünnezt a különös újszerűség friss érzéseiben szinte lekülbülva, talán maga se tudja, hogy ez az ünnepválójában inkább a belső, mint a külső ember aneplése volt.

Az erdélyi lélek csodálatos valami. S ezt a csodátos valamit, amit legszívesebben belső fegyelmeztettségnek mondanék, a két évtizedes idegen uralom akatlanul is fejlesztette. Az erdélyi magyar megtanulta a alatt a két évtized alatt, hogy hallgasson, amikor ok és nehéz mondanivalója lett volna. Megtanulta agabamélyedve gondolkozni, amikor hangot szeretett volna adni érzéseinek, melyek kitorésre vartak belőle. Nyenkor a semorak és mereven álló fenyevelek némaságába burkolozott, de tudta, hogy a fenyevesek némasága beszélni is tud azoknak, akik megértik. Az erdélyi magyar megértette ezt a beszédos némaságot. Vagyis fegyelmezte a lelkét s engedte maga körül, maga alatt és maga felett elviharzni

azt a rengeteg idétn, zürzavaros vaklármít, mely sokszor bántotta, de legelőbbször bosszantotta.

Nos, erre a belső, lelki fegyelmezettségre mostanában inkább szükségünk van, mint máskor bármikor. Megpróbáltatások életkörülményekbe sodródunk bele. A szabadságot, amit felénk leheli az első erdélyi március, nem kaptuk csupán ajándékba, — de hát nem is sokat ér az a szabadság, amiért meg nem szenved az ember. A szabadság ápolásának és okos megtartásának első feltétele, hogy fegyelmezetten fogadjunk mindent, ami a szabad élet következményeiként jelentkezik, akár kellemes, akár nem. Az élet sohase volt fenékig tejföl, ma legkevésbé az, s nagyon tévesen ítéli meg magát is, helyzetét is, aki úgy gondolja, hogy a szabadság napjaiban nincs szükség fegyelmezetten életre. A szabadság nevesek boldogít, de kötelez is, s a kötelezettség a szabadság eszméjének nehezebb, de mindenesetre értékezebb része.

Erre a belső lelki fegyelmezettségre tanítson minket a márciusi lélek.

(P.)

Miről beszélnek a prémek?

Az Isten bölcsen elrendelte a világ és az emberek dolgát, nemkülönben az állatokat is. Az embereknek beszélő képességet adott, bár ezzel az adománnyal sokszor túlságosan bőven bírnak, ellenben ugyancsak meggyőződte az állatokat, ami szintén bölcs dolog, mert míg számunk hozzá, ha ember és állat úgy tudnának egymással értekezni, mint tessék jel én a szomszédommal?

Pedig ha az állatok beszélni tudnának, legersok csalafintóság kísérne az emberekről. A jelen esetel véve például, ha a dívtatos hölgyek nyakán és vállain pompázó prémek beszélni tudnának, a következő épületes dolog tudnók meg tőlük: a földkereskégén egy év alatt másfél millió ugynevezett ezüsttróka aldozza fel magát a dívtatert. Az ördögöt aldozza, szegényet törbecsallók, vagy megőrítők a hivatosos prémválasztók, akik jöpenéért eladják a prémkereskedőknek, ezek aztán még jobb pénzért a dának nyakába akasztják szegény ezüsttrókat, aki nem gondol arra, mekkora nyomorúság az neki, hogy szép, puha, meleg bundája van. Ebből a másfélmillió préméből Norvégia 450.000, Amerika és Kanada 500—500.000 darabból kereskednek a földkereskég hölgyeinek. Mir mint azoknak, akik megtadják vásárolni, mert hiszen nyilvánvaló, hogy a földön valószínűleg több nő lény nyűgség másfélmillióval.

Mi a szegény ezüsttrókat sajnáljuk, de prémjüket a hölgyektől nem irigyeljük. Sőt még azt is hajlandók vagyunk éllerni, hogy egyik-másik hölgy nyakán nem is rosszul a dívtat ottánról földalozott gyomlatlan róka puha bundája, viszont azonban lehetetlen ma, a szorongó, nyomorgó, nélkülözött világ e súlyos iderjen arra nem gondolnunk, hogy mi minden hasznos dologot lehetne teremteni az embert kuszó érdekében azokkal a tekintélyes milliókkal, amiket ezekért a prémekért a világdívtat évenként aldoz? Ha csak egyre-másra 20 Pengőt számítunk egy darab prémért, akkor is 30 millió Pengőt adnak ki a hölgyek (helyesebben a férjek) az ezüsttrókat bundáiért az egész világon. Harminceöltöt sok pénz, sok szociális intézményt lehetne belőle léteíteni az emberiség számára, melynek legnagyobb része csak a nők vállán látja a prémet, de melegét nincs módjában érezni.

Persze, ez ellen nem lehet tenni. A dívtat nagy hatalom, uralkodik az egész világon. A nők ezt bírják, a prémválasztók hasonlóképpen. Nagy kár, hogy a nők nem tudják, mert akkor bizonyára másképp alakulna a világ prémkereskedeleme. Akkor sokkal jobban vigyáznának a — bőrükre...

(róka.)

Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter mondotta:

A zsidóság nagyobb részt vett ki magánál az ország gazdasági irányításából, mint amennyit szabad lett volna. Bent ültek a vezető pozíciókban, Kikapeselő-árusok részben már folyamatosan van; kétségtelen, hogy ha természet, irányított gazdálkodást akarunk folytatni, akkor csak azoknak van helyük az ilyen állásokban, akik egyetértenek velünk, akik maguk is elismerik, hogy a közérdeknek meg kell élnie a magánérdeket és a közösség érdekében való munka tehát, mint öncélú nyereséskedés. Aki nem így gondolkodik, azokat nem tudnók továbbvenni. Es ez nemcsak a zsidóságra vonatkozik, hanem azokra a zsidó állásokba beherült keresztényekre is, akiket tréfásan „Aludrók-nak”, „éjjelnyuszáknek” hívnak, mert becséppentek a gazdaság elter. Felük sem tudnak egyáltalán dolgozni, ha a bajnokok kivernek az állatunk hárdeit élvezet.

Az első március 15. egy székely közéghelyen.

Nagy lelkesedéssel ülte meg az első szabadság napját 22 éves farszáz nőnek a. udvarhelymegyei Etéd község népe.

Az örömtől és meghatottságtól könnyes szemű lívek zsufolásig töltötték meg templomaikat és köszönték meg a Mindenhatóknak, hogy őket felszabadította. Istentisztelet után az egész község népe a piacon felállított országzászló előtt ünnepélyt rendezett. A Híszkegy utján Gagyri László igazgató tartotta meg emlékhészédét. Azt az örömet fejezte ki, hogy mint szabad magyarok ünnepelhetik meg az első március 15-öt. A nagy természetesen fogadott hészéd után hazafias verseket szavallak Lörincz Mózes, Gálfi Erzsébet, Hodgyai Lajos és Deak László. Az ünnepesét Himnusz és a Szózat elnékelése fejezte be. Este ünnepélyt rendezett az ifjúság. Ezen Gál Ferenc román kat. ig. tanító tartalmas előadásban ismertette a magyar nemzet szabadságszerelét és azért hozott áldozatait. A két iskola tanulóit változatos műsorral gyönyörködtették a nagyszámú közönség. Az ünnepélyt végén büszke közönségből gyűjtést rendeztek, melynek eredm.

ményét, 50 pengőt, egy árvízszójtó község két legszegényebb gyermekének juttatták el.

Olasz László

2000 székely munkást alkalmaznak a dédai vasútvonal építésénél Dr. Tholdalaghi Mihály, Marosmogye főispánja egyetértésben Beszterce-Naszód vármegye főispánjával elhatározta, hogy a dédai szélesnyomtávú vasútvonal összel megkezdett építési munkálatainak további folytatásánál kétezer székely munkást alkalmaz. A vállalkozókat kötelezték, hogy olyan székely embereket alkalmazzanak, akik a mulban fuvarozással foglalkoztak s most kereset nélkül állanak.

Az Univerusol ismét változott írt. Az Univerusol egyik számában, amely csak most került budapesti illetékes körök kezébe, azt írja, hogy a szatmármegyei Mezöpetri községben esendőrk megölték Nistor Adalbert volt tanítót. A magyar hatóságok azonnal utána jártak az ügynek és megállapították, hogy az Univerusol címke hitalás.

Termeljünk takarmány-cukorrépát!

Minden ilyen takarmányév után felvetődik a és nagyon sok gazdánál, hogy milyen módon kellően biztosítani állatának téli takarmányozását. Nagyrészen erre a kérdésre akarok felelelni a takarmányrépa s annak gazdaságos termesztésével. Mindnyájan tisztában vagyunk azzal, hogy adékokban szegény esztendőben a szilaszólyosnövények, mennyiségben kevés s tápanyagok-szállító termést adnak, s így olyan körülmények hozzák a gazdát, hogy vagy kénytelen állatmennyiségét csökkenteni, vagy éheztetni s mindkét esetben kevesedik a trágyatermelése által csökken a gabonafélék termésátlaga is. Ellenkezőleghez nagyban hozzájárul a takarmány-természet.

Sok gazdaságban foglalkoznak ennek termesztésével, azonban a legtöbb helyen azon félelésekkel, amelyek legnagyobb súlymennyiségét adnak (Mamul-Eckendorfi) s viszont nagyon kevés tápanyagot tartalmaznak, ahelyett, hogy a mennyiségben való kevesebbet hozó, de tápanyagban annál gazdagabb takarmány-cukorrépát termeljenek s így elárulják az állataik vízzel való etetését. Köztudott, hogy a fentnevezett takarmányrépák legkedvezőbb esetben 2-5 százalék cukrot s nagyon kevés szennyanyagot tartalmaznak, viszont a takarmány-cukorrépa kellő művelés mellett 9 százalék cukrot tartalmazva igen nagy mennyiségű tartalmaz, s minden körülmények között, ennek termelését felkarolni. Gazdaságomban ennek a termelésével halmozom s a következő módon értem el nagyon eredményeket. A vetését 50 centiméter távolságmásfél métermésze szuperfoszfát haldankénti

adagolásával eszközölöm, ami a répa eukortartalmának, valamint mennyiségének emeléséhez nagyban hozzájárul. A sorok 50 centiméter távolságban elvén, hogy kapálógéppel kapálhatóan s általában nagyon csekély összegbe kerül a kapáltatás. Ezt azért említettem legelő előnynek, mivel ez a legfontosabb legtöbb gazdának, azonban a legnagyobb előnye abban nyilvánul, hogy a kapálógéppel valóban megkapálva a sorok között, s ennek gyakran való megismétlése által elérjük, hogy lehető legnagyobb mértékben lekötjük a talajba került nedvességet, amire minden egyes répafélének magas víztartalmából is következő, nagy mennyisége van szükség. Ugyanakkor a gyomok kifejlődését is teljes mértékben megakadályozzuk. Kapálógéppel egy munkanap 3-4 holdat könnyen elvégezhetünk. A növény távolságát 18-20 centiméterig tartom a legjobbnak, mivel kísérleteim alatt így kaptam a legnagyobb hozamot.

A takarmány-cukorrépa nem ül mélyen a földben s így a kiszedése kézzel könnyen eszközölhető. Még nagyon ajánlatosnak tartom a takarmány-cukorrépa, cukorrépa-magval való 20 százalékos keverését vetéskor, s így 25 százalék cukorrépával kevert takarmányrépát kapunk, ami hozzájárul a tápanyag még nagyobbra való emeléséhez, aminek tulajdonképpen akkor látjuk igazi hasznát, amikor állatainkat tavasszal újból erős igrának tesszük ki. Fentemlítették szerint esapadékból szegény évben is körülbelül 300 mázsa takarmány-cukorrépát kaptam holdanként s így minden egyes gazdátársamnak ennek termelését nagyon ajánlom.

Szepessy József.

gonyanevelés burgonyacsirából, burgonyát rendszerint gumóból porítják. A nagyobb gumót rendkívül ketté szokták vágni, hogy így előmagot részben megkarakítsák, elültetett gumó csirái adják az burgonyatöveket. Hogy a vetőmag még nagyobb legyen a megtartás, lehet a gumóról a csirákat vágni és azt elültetni teljes eredménnyel. A pincében „kibajolt” gonyacsirát is fel lehet használni ültetésre, mint azt a kísérle-

tek is igazollák. Erre vonatkozó kísérletek Németországban folytak. 1937-ben kezdődött a kísérlet három csirával, melyek a pincében raktározás alatt fejlődtek ki. A csirák burgonyagumó, vagy ennek része nélkül kerültek kiültetésre és már egy hét elteltével erős növényeket adtak, négy hétes korban pedig 30-35 centiméter magas, erőteljes növényekké fejlődtek, fel is kellett tölteni őket. A bokrok jól kötődtek és jó termést is adtak, annak ellené-

gely ellenőrzés céljából sokszor ki voltak bontva és így fejlődésük zavart volt. 1937 október 11-én történt meg a burgonya felszedése és a 12 csiránövény 5 kilogram burgonyánál többet adott. A termelt burgonya sokkal egészségesebb volt, ha az csirából nevelt tővön termelt, mint az, amelyiket gumóból neveltek és a csirából termelt burgonya a raktározást is jobban bírta. A kísérleteket minden különösebb talajmunka és trágyázás nélkül végezték.

Egy ízben a csiránövények hajtáshegyei elhagytak, de ekkor is oldalhajtások törtek elő, melyek erőteljes növényi adiak és a természetben sem látszott a fagy okozta kár. Amint látható, a burgonya csirából is szaporítható és ha a csirából üvegházban cserépban, vagy melegágyban neveljük, igen korán kapunk burgonyát, melyet drágán lehet értékesíteni.

Az Országos Földhitelintézet Fiókja Kolozsváron megkezdte működését.

Az Országos Földhitelintézet, melynek célja mindenemű mezőgazdasági hitel nyújtása, ingatlanok eldarabolása, telepités, haszonbérrel birtokoknak alhaszonbérbeadása, földbirtószövetkezetek alapítása és más birtokpolitikai műveletek végrehajtása, mint ismeretes, Kolozsváron, Egyetem-utca 1. sz. alatt fiókot állított fel, hogy a visszacsatolt keleti és erdélyi országrészek mezőgazdaságának igényeit a helyszínen könnyebben kielégíthesse. A fióknak már meg is kezdte működését. Ezúton is felhívjuk az érdekeltek figyelmét arra, hogy a többtermetes előmozdításra szolgáló középéletkorú (5—15 éves) 4½%-os kölcsönök — az 1440/1941. M. E. sz. rendelet szabályainak figyelembevételével — már folyósítottak és a kölcsön feltételeit tartalmazó ismeretető körlevél, valamint a kölcsönkérő nyomtatványok a Fióknál (Kolozsvár, Egyetem-utca 1.) beszerezhetők.

Felhívás a kedvezményes áru méntető cukorgénylés bejelentésére.

Köztudomásu, hogy az 1940-es esztendő a méntetés szempontjából milyén kétségbeesésben rossz volt. Ezért az E. M. E. a méntézésben szenvedő méntéseladók életése céljából 5 százalékos homokkal kevert kedvezményes áru kristálycukor engedélyezését kérte tavaszra. Az EME (Kolozsvár, Majális-utca 16.), felhívja a méntészeket, akiknek a méntek életése céljából ekkorra szükségük van, szíveskedjenek bejelenteni a következőket: 1. név, 2. lakhely, up., vasútállomás, vármegye, az életésre szoruló méntéseladók száma, az igényelt cukor mennyisége.

Közlön jutalom az eladásra felhajtott sertések után.

A földművelésügyi kormányzat a közellátás biztosítása érdekében a felhajtott hizott sertések után újból megállapította, illetve felemelte a jutalmakat. Minden sertés után, amelynek budapesti eladási súlya 130—150 kg. között van, 20 pengő térítést fizet a földművelésügyi minisztérium. Ezt a térítést kizárólag a kisgazda hízlatók kapják, míg a 150—160 kg. súlyú sertések után 25 pengőt, valamint a 160 kg.-on felüli sertések után 30 pengő térítést a kisgazda állattenyésztőkön kívül a nagybirtokosok és az ipari hízlatók is megkapják. A gazdáknak figyelemmel kell lenniük arra, hogy csak fiatal, jól hizott zsírsertések, vagy zsírsertésjellegű keresztzett sertések jönek számításba.

Felhívás a tenyésztőállománylétköz.

Az EMGE felhívja mindazon tagjait, akik a kedvezményes letéti és üszbakiókra igényüket bejelentették, hogy előjegyzésük érvényesítése céljából az előírt üszbakiók 100 és tenehenkénti 400 Pengő letéti rövid idő alatt az illeték s vármegyei kirendeltségvezetőknél, illetve a kolozsmegegyei és EMGE központi irodájában fizessék be. Mindazok pedig, akik a fentiekben kisebb letéti összeget fizettek be üszbákra, a befizetett letéti összeget 100 Pengőre fenti napon kiegészíteni kötelesek. Mindazok, akik igényüket bejelentették, de ennek tudomásulvételéről a központtól vagy a vármegyei kirendeltségektől értesítést nem kaptak, ugyancsak hálón jelentkezzenek személyesen vármegyejük kirendeltségénél tagságukat igazoló irattal és a fentiekben említett letéti összeggel.

Téjipari tanfolyamok.

A földművelésügyi miniszter a visszacsatolt keleti és erdélyi országrészekben működő kistejgyűjtő, főző és túrógyártó állomások vezetői részére az előírt szakképesítés megszerzésének megkönnyítésére a kolozsvári gazdasági és mészszalkai állami téli gazdasági iskolánál, valamint a székelykeresztúri téli gazdasági iskolánál téjipari tanfolyamok tartását rendelte el.

A földművelésügyi miniszternek emezt felvételi kérvényeket az emittet iskolák igazgatószóánál, vagy a gazdasági felügyelőségeknél lehet benyújtani. A kérvényhez mellékelni kell a születési anyakönyvi kivonatot, hatóságok erkölcsi bizonyítványt és a főző, valamint a túrógyártó tanfolyamra jelentkezők részéről a községi előjáróság által láttaozott működési bizonyítványt. A kistejgyűjtő tanfolyam időtartama 10, a főzőmesteri tanfolyamé 19, a túrógyártó tanfolyam pedig 27 tanítási nap.

Kormányrendelet a parlagon hagyott mezőgazdasági ingatlanokról.

Az ország gazdasági helyzete megköveteli a mezőgazdasági művelés céljaira alkalmas területek hasznosítását. A kormány a kérdés nagy jelentőségére való tekintettel rendelkezni biztosítja az ingatlanok általános mezőgazdasági művelését. A rendelet értelmében, ha a községi előjáróság, vagy a polgármester hivatalán arról szerez tudomást, hogy a község, vagy város területén fekvő ingatlanon a szükséges munkálatokat nem végezték el és a föld termőképességét nem készítették elő s így altól lehet tartani, hogy az ingatlan parlagon marad, azonnal jelentétes a vármegyei gazdasági felügyelőségnek. Ha a gazdasági felügyelő felhívására a birtokos nem tesz elég, a gazdasági felügyelőség gondnokot nevez ki az ingatlan kezelésére. A gondnok kirendelése eg gazdasági évre szól. Ha azonban t vábbrá is fenyeget az ingatlan parlagon hevertetésének veszélye, a gazdasági felügyelőség a következőre is kinevezhet gondnokot. gondnok a birtokosnak megfelelő haszonbért tartozos fizet. A gondnok és a tulajdos között felmerült vitás kérdésben a gazdasági felügyelőség dönt.

Kossuth Lajos mondja:

Éltipari nemzet újjászületetik, de öngyilkos nemzetecsisz felámulást

Légből kapott örömhír

Megjelent a cipőrendelet!

Budapesti Közlöny közli a közlekedési miniszternek és az ipariügyi miniszternek a bőrtalpu lábbeli, valamint a talpbőr forgalmának szabályozására kiadott rendeletben a tárgyában kiadott rendeletben a zár alá helyezték még a 16-án zár alá helyezték. A rendelet emellett rendelkezik a talpbőr lábbelik módosításokról, amelyek a zár alá helyezett lábbeliket gyártókat megismerhetik. A rendelet csupán a bőrtalpu lábbelik módját szabályozza, nem érinti a talpbőr cipőknek forgalmát. A talpbőr lábbeliket a fogasztó csak a talpbőrre szerelhet be, utalványra nem lehet és utalványra fejeletlen. Az utalványt a fogasztó a városban a polgármester, községben pedig a községi előjáróság adja ki. A községi közellátási bizottság egyénileg határoz abban a rendeletben, hogy a rendelkezésre álló mennyiségből melyik fogasztó az utalványt kaphat. A községi közellátási bizottság elnökét és tagjait a különböző foglalkozási ágakból az illetékes járás főszolgálatosa nevezi ki. A kész lábbeli beszerzésére jogosító utalványért 50 pengő a lábbeli talpalásúra és fejletlenre jogosító utalványért pedig 20 pengő kiállítás díjat kell fizetni.

Az iparosnál a fogasztó által a rendelet hatálya lépése előtt kiadott lábbeliket az iparos a rendelet hatálybalépésekor meglévő készletéből elkészítheti és február 31-ig a fogasztónak át kell adnia a kész lábbeliket. A kész lábbeliket a fogasztó át kell adni a fogasztónak. A kész lábbeliket a fogasztó át kell adni a fogasztónak.

A kész lábbeliket a fogasztó át kell adni a fogasztónak. A kész lábbeliket a fogasztó át kell adni a fogasztónak.

A kész lábbeliket a fogasztó át kell adni a fogasztónak. A kész lábbeliket a fogasztó át kell adni a fogasztónak.

A kész lábbeliket a fogasztó át kell adni a fogasztónak. A kész lábbeliket a fogasztó át kell adni a fogasztónak.

Hogyan is nevezhetnénk másként a gazda a rádiónak az elmúlt hó végén tett azt az örömteljes közlését, hogy március 3-tól kezdve minden Budapestre felhajtott 150-160 kg. élő súlyú mangalicacsértés után a kisgazda, akinek az állat legalább 3 hónapja birtokában van, 15 pengő, továbbá minden kisgazda vagy hízaló ugyanilyen feltételek mellett, 160 kg-nál magasabb súlyú állat után 20 pengő külön árkiegészítésben részesül.

Polyó hó 11-től kezdve még nagyobb öröme lehet gazdáinknak, mert az első csoportban 130-150 kg. súlyú zsírszertés után 20 pengő, 151-160 kg. után 25 pengő és ezenfelül pedig 30 pengő az árkiegészítés.

Ha valaha érdeke volt a gazdának a fenntartó takarmány eszköztésével

a hízalást gyorsítani, úgy most valóban nagy érdeke. Nem élünk takarmánybőségben, gyorsan kell tehát hízalni, hogy a megkövetelt előnyt a szokottnál jóval gyorsabban érjük el s ezáltal nemcsak takarmányt takarítunk meg, hanem sokkal gyorsabban jutunk az árkiegészítéshez. A gyorsabban visszajött befektetés és hozzá még a külön árjutalom birtokában, gyorsabban lehet a pénzt hasznosítani.

Hogy mindezt elérhessük, bizóinknak naponta néhány fillérbe kerülő PeKK és Futort kell ételbe belekeverünk, amivel teljesen elérjük a kívánt célt, sőt a hízalás alatt gyakran fellépő étvágytalanságot, feszítőménést, koszoszságot, leantulást is távol-tartjuk, vagy gyorsan megszüntetjük.

HOGY GAZDAM ELŐBB JUSSON HOZZA

A 20-30 PENGŐS ÁRKIEGÉSZÍTÉSHEZ ÉN NAPONTA NÉHÁNY FILLÉRBE KERÜLŐ

PEKK-et

és FUTOR-t KAPOK

S HÓNAPOKKAL ELŐBB ÉREM EL A JUTALMAZÁSI SÜLYT, MINT NEMPEKKEZETT KARTÁRSAIM

A „Magyar Nép” díjtalan felvilágosítást ad a beszerzés helyéről.

PIAC

A kisgazdák féláron kaphatnak kendervetőmagot.

A földművelésügyi miniszter a háziipari kendertermelés fokozása céljából a Magyar Háziipari Központ utján 500 métermáza kendervetőmagot oszt ki 50 százalékos kedvezmény mellett. A kendervető-

magot métermázsánként 60 pengő áron olyan kisgazdák vehetik igénybe, akik saját háziipari szükségleteikre, vagy háziipari feldolgozás céljából rostkendertermeléssel kívánnak foglalkozni. Az ilyen kisgazdák forduljanak az illetékes vár megyei közjóléti szövetkezethez, vagy közvetlenül a Magyar Háziipari Központhoz, Budapest IV. Éskü-út 6.

A magyar nemzet verses története

László király a törvényhozó

*Nemcsak hadban tünt ki, de böles is volt László,
Meggfontolva benne akár tett, akár szó.
Tartva és tartatva igazságot, rendet,
Népének egy új, jobb világot teremtet.*

*Ósi, tiszta erkölcs, mire főként nézett,
Rászorítani erre a tévelygő népet,
Mely hívé: parancsot új hitébe' szeghet,
S lelken még pogányság rongyai filyegtek.*

*Lopásnak, rablásnak, erőszakosságnak
Kemény törvényekkel emeli a gátat,
Lassan a hír róla mind messzebbre szálldos:
Könyörtelen bár, de mindig igazságos.*

*Ellátá a tolvaj férjnek asszony dolgát:
Hogy rátnak maradjon, levágatta orrát,
Míg ha szabad ember tiz dénárt elzora,
Fél szemére vakság lett érdemelt sorsa.*

*Hogyha tolvajságra tévedt szabad ember,
Ahasztófa végzett egy-kettőre ezzel,
Mert a szabad ember azért szabad ember,
Hogy ne játszék így-ugy csak a becsülettel*

1919 március 21-ikének éjjelén

Egy pillanatra csend lett, olyan iszonyú csend, mint mikor a nyaktőlön fennakad a hárd. A megköztözt emberi teremtés válla közé húzta a fejét, már csak ennyit tehetett önmagáért. És a hideg eső, mint a halálverejték szakadt lefelé a házak falán. Most...

Odakinn megint elbődült a hang:

— Eljen a proletár-diktatura!

Már a szomszéd utcák is kiáltották. Egy hirtelen lerántott redőny hörgött a sötétben. Sietve becsapott kapuk döngtek. Futó lépések csattogtak a házak alatt és két szót gurítottak maguk előtt: Eljen!... Halál!... ezt nekünk szánták.

A szögleten lövöldöztek!... — Halál a burzsujoakra! Valamelyik golyó lámpaüveget talált. Az üveg csörömpölve repült szét az asztalon. Egy kocsi ügetett. Megállították. Lárma hallatszott és a lövöldözés nyargalva távolodott a Rákóczi-út felé. A gondolat futott utána, ki a megtebolyított, a világtalan városba. Mi történik ott? Es tu és mindenüti? A kaszárnyákban, a kőrutakon? A belső negyedekben tengereszek fosztogatnak. A városok lúzádnak. Egy maroknyi bolsevista tábor hatalmába kerítette a várost. Nines hová menni!

Az ember kezében mintha már csak egy mozdulat lett volna. Egy gyámoltalan, szegény mozdulat, amely a lüktető halántékhoz kap.

A gödör fenekén vagyunk. Ez a gondolat dennél gyalázatosabb és torzán mégis pibek. Ez jobb a feltartóztatatlanság, hosszú, aljas lecsuszánál... Mélyebbre már nem lehet süllyedni.

Kinn megint elhallgattak az utcák. És a cs hirtelen apró szegekkel verte át az ember szív tetése. Hát nem kerülhetünk el... Előttök a pott kanálisok. Undorodást és szégyent éreztem rolyi Mihály kegyelméből emborajja, Trockij új a munkáspártiárak sikasztója: Kun Béla urak Szent István Magyarországa felett.

Es mindenüti történik valami és semmit se lehet többé feltartóztatni.

Nem tudom, mennyi idő mulhatott. Hallgat. Mindenki a saját kínjával vergődött. A lámpa alig hogy égött. Az óra megint ütött. Elkaptak hangját. Egyiket a másik után, mint a levegőbe tett rézkorongokat. Megszámláltam. Kilenceszer gott. Megint telt az idő. Olyan volt a szobám, egy homályos kép háttéré. Alakok ültek mozdul, aztán hirtelen kimentek a képből és visszajöttek. Az ajtó nyílt és esukdott. Egyik dégemet megint ott láttam, ahol az előbb üresen a szék. Rábószált és nógatott. — Örült hírek könek a városban. Szörnyű eseményeket jósolnak szakúra. Az entente-missió tagjait letartóztatták dunai angol monitorokat is le akarják fegyver. Az orosz vörös hadsereg a Kárpátok felé törtet. seviszták a területi integritás alapjára álltak. Béla direktóriumá hadat üzen az ententének. küljön!... Még ma éjjel!... Letartóztatják!... M valahová!...

Anyám hivatott. Szorongva nyitottam be aján. Magasan feltámasztott párnái között színek ágyban. Az aera halvány volt és még keskenek látszott, mint különben. Ő is hallotta az utatitását! Ő is tudta már, hogy mi történt és reánk. Üldözött, szenvedő tekintetétől egyezzen sebben és egyénileg kezdem érezni a sorsom.

— Miért nem jöttök ide? Miért nem beszél meg együtt? — Szavai nem akartak fájdalomt és mégis, mintha éles, finom szerszámok lettek a átnyílalottak a mellemen.

A többiek is bejöttek a szobába. Mindenki ott valamit. Béla ösém felesége a testvérétette:

— A közelben laknak. — Üzenetek is.

Csak Anyám hallgatott. Nem bírta kimerés és mégis ő küldött legérsebben. Hosszú, szemtekinetelt nézett rám. Ez eldöntötte a habozást.

— Egy-két napról lehet csak szó. Aztán letalálnak itt, visszajöhettek... Hittem-e, amit mon tam? Így képzeltem-e el akkor? Vagy csak ál magamat, hogy viselni bírjam? Ekkor vettem meg hogy valahonnan sajtáságos, mély árnyékok

Anyám arcába. A többi arcon is ott voltak a sa-
gós, okozatlan árnyékok, mintha hirtelen vala-
nyen megöregedtek volna. És pillanatok alatt
tul, a szomszédokban is, a szemközi házban is,
és városban így öregednek meg most az embe-
rök...

Aztán mindenki elment. Egészen egyedül voltam
hámban. Éreztem, hogy sietnem kellene és mégis,
míia, mióta álltam nyitott szekrényem előtt. Há-
állnak ma így, vagy hányan kapkodnak és fut-
... Vajjon itt is úgy lesz-e, mint Oroszország-
Az ajtó halkán nyílt mögöttem. Anyám felkelt
ít, hogy segítsen.

— Kevés holmit viszek, egészen keveset — mon-
tam sokszor, mintha a sorsot akartam volna kénye-
teni, hogy ne tartson soká.

— Holnap talán már hazajöhettek...

Anyám nem felelt. Összekötötte a csomagomat:
A hávezetőnőnek nem szabad holnap reggelig
tudnia, hogy elmentél... Kinézett az előszobába,
s ott senki. Maga nyitott előttem ajtót és elki-
a folyosón. A ház aludni látszott, az ég sötét volt
latta sötét volt az udvar is, mint egy akna,
lyben összefutott az esővíz.

A kapun túlról puskaropogás hallatszott. Biz-
i kezdtem magamat: Holnap visszajövök hozzá,
ap... Végig botorkáltam a fekete udvaron és be-
tettem a házmester ablakán. Mikor kijött, fur-
nézett rám a hirtelen lámpafényben: — Na,
lövöldöznek odakinn. Jobb lenne itthon ma-
nia.

A kulcs fordult. A kapu nyílt és óvatosan, csusz-
zárult be mögöttem, mintha nem akart volna el-
ni. Névtelen borzadás futott át rajtam. Nem me-
mem többé vissza. Kinn álltam az esőben magányo-
Tul az otthonon, tul mindenem, ami jó és védett

Emberi bögések, autók szirénje hallatszott. A
kas ereszekből patakokban dült a zápor. Az asz-
on hápogva nyelte a kanális szája az ömlő vizet.
Az utca közepén gépkocsik süvítették. Egy eso-
ember jött. Vörös zászlót hoztak. Szuronyos te-
autó hömpölygött. Fegyveres tengerészek álltak
ta. Az egyik az arcához kapta a puskáját. Célzott.
lámpa fénye egy piláratra kiemezte, aztán megint
szajeztette a sötétbe. Nem lőtt, csak vigyorgott és
ati judás-arcú furesán összegyűrődött. Már eltűnt,
a hangja még hallatszott, oroszul kiabált valamit.
— Burzsuj... le vele! És a moszkvai kiállítás már
hadon szaladt szét a magyar városban.

A tulsó oldalon félnék alakok futottak át az ut-
torkolatán. Vad mozgással és riadt osonással volt
a levegő.

Beesőngtettem a kapun. Soká tartott, mire ki-
lt. Egy asszony jött eszögny. Bizalmatlanul né-
lt rám. Félni látszott: Hová megy?

Valamit morogtam és pénzt töntem a markámba.
udvar itt is egészen sötét volt. Aztán egy lakás-
előtt tetováltam. Valami előre kényszerített, va-

lami visszahívt. Mégis bezörgettem. Odabean még
terítve áll az asztal a függőlámpa barátságos vilá-
gában. Az ivőkő, azót, piszkos utca után nyugatott
a jószívű kis otthon. Vártak-e, nem-e, nem tudom,
de úgy tetek, mintha egészen magától értetődő volna,
hogy hozzájuk jöttem.

— Hány óra van?

— Tizenegy elmult.

Anyámra gondoltam, ő is rám gondol most bi-
zonyosan. Mögötte halványabban távolabbi arok
bukkantak fel, testvéreim, barátaim. Félni kezdtem
mindazokat, akiket szeretek.

Az eső előlt. Az utcák megéledtek és a felzavart
aljas vér ordítása megint fel-felbődült a mélyből. El-
jen a proletár-diktatura!

A gyerekeket átvitték a szomszéd szobába és az
ő fehér szobájukban vetettek számomra ágyat.

Mesélő tarka képek a falon, einkatonák, játé-
lovacsok a földön. És én akármeddig éljek, soha
többé nem leszek olyan öreg, mint ebben a gyermek-
szobában.

Tormay Cecília

Múlt idők költői

Krizsa János

(1812 - 1873)

Erdővidék az én hazám...

*Erdővidék az én hazám,
Katonának szült az anyám,
Zöld erdő zugásán,
Vadgalamb szólásán
Nevelt fel jó apám.*

*Mihent zekés gyermek lettem
S a kabalát megülheltem,
Mentem a szántóba,
S apám háborúba
A franciák ellen.*

*Nyúl mélyebben, te barátka,
Pataként folyj könnyem árja,
Apámat háború,
Anyámat sok gond, bű
Szegényt elragadta.*

*Holnap indul a legénység
Komandóba, semmi mentés,
Zöld erdő zugát,
Vadgalamb zugásán
Majd meghallom esmé.*

APRÓSÁGOK ADOMÁK

Megjelentek a denevérek.

Az időjárás felmelegedésével megjelentek a hasznos denevérek is, hogy este repülő bogarakra vadászhatnak. Érdekes dolog tudni a denevérről, hogy bizonyos tekintetben a vándor madarakhoz hasonló életet él. Ősszel ugyanis 100–150 kilométer távolságra is elrepül a denevér, hogy megfelelő téli szállást találjon. Tavasszal azonban, amint az időjárás melegedni kezd, megint visszafér megszokott vadászterületére.

A denevéreket minden módon ki kell védeni és védeni kell, mert a gazda és a kertész leghasznosabb munkásai. Légi egészségóvóknak is nevezhetjük a denevéreket, mert pusztítják a váltólázat terjesztő szunyogokat.

Petőfi nyomait kutatják Oroszországban.

Egy ismert nevű svájci utírajzó rövidesen Oroszországba utazik hogy Huzinszk városában és környékén esetleges Petőfi emlékek után kutasson és újszólja azt a rejtélyt, amely az ismeretes oroszországi Petőfi-legenda alakjában a magyar sajtóban is, különösen az utolsó időben gyakran felbukkant. A legenda egyes szálat az említett Bajkál-tó melletti városka felé vezetnek, ahol állítólag az orosz hadifogságba jutott Petőfi Sándor élt és meghalt.

Hány hangya él egy hangyabolyban?

Egy svájci tudós Délamerikában tanulmányozza a hangyák életét. Rendkívül értékes adatokat gyűjtött a természetudomány számára. Így például megszámolta, hogy egy hangyabolyban 37 ezer 600 hangya él. Ezenkívül közel 12 ezer lárvát talált a bolyban.

A hős.

A román megszállás első éveiben történt az egyik erdélyi városban, hogy éjnek idején letépték a rendőrség épületéről a román zászlót.

Személyt a kollégium volt, tehát nem tehetett más, csak egy diák — így gondolkoztak a rendőrség emberei.

Azonnal ki is adták a parancsot:

— Ha 24 óra alatt elő nem kerültek a bűnöst, bezárjuk a kollégiumot.

A kollégiumban persze azonnal megindult a vizsgálat, de nem jutottak nyomára a tetlesnek. Tanárok, diákok remülten gondoltak arra, hogy holnap bezárják az iskolát.

És ekkor, a huszonegyedik órában a tetles önként jelentkezett.

Hatodikos kis diák volt, akit azonnal elvitték a rendőrségre. Megverték, börtönbe zárták. Hosszu idő múlva került elő beteglen, meggyötörve. Persze, nem volt szabad visszamenni a kollégiumba. Csak a bizonyítványaiért és a holnijáért jelentkezhetett.

— Miért tetted ezt? — mondotta mely szomorúsággal az igazgató. Az ilyen cselekedés nem ment meg minket, hanem elveszt. Miért tetted, fiam?

— Nem én tettem, igazgató úr — válaszolt csendesen a diák.

— Nem te tépted le a zászlót? — döbönt meg az igazgató. — Hát ki?

— Nem tudom.

— Nem tudod? — Az igazgató szava elakadt. — Nem tudod? Hát akkor miért jelentkezett?

A diák arca kigyullt és elsápadt megint, és csöndesen felelt:

— Hogy be ne csukják az iskolát.

Nines tovább.

Doktor: Nyujtd ki a nyelvedet, Gyurika! Na, még jobban... Nyujtd ki egészen!

Gyuri: Nem lehet tovább, doktor bácsi, oda van növe!

Gyümölcsfákról

alma, körte 3—4 éves 1 drb 70—80 filler.

Szőlőoltvány

és Berlandieri 2 éves gyökeres vesszőkről kérjen árjegyzéket.

Szűcs telep, Bihardőszeg, 16.

TANÁCSAD

Azon előfizetőink részére, akik mely ügyből kifolyólag tanácsadónak, ezen rovatunkban kézzel megadják a választ. Tekintettel hogy a szakértőknek a tanácsadásért meg kell fizetniük, ezért a válaszokat a beküldött tanácsletrő le kell érkezően 10 fillért (aranykoronát 1 pengőt), könngebbes bélyegben. A tanácsadás költsége nem fedezhető. Ha a választ nem kívánják, ezefelül megfordítja is beküldendő. Csak az levelekre válaszolunk, amelyek pénz is csatolva van. Feltétlenül az a jelet, hogy olyan levelekre válaszolunk, amelyek lapunkban azonos névvel.

M. S. Az orvosnak teljes mértékig igaz van. A gyökérbeteg fogak nagyon sokféle baj kifejlődését okozhat. Izületi bántalmak, szív-vesehiányok kiinduló pontjai lehetnek. Az ilyen betegségekben lévő fogakat leghelyesebb kihúzni. Ha a fogakat kitűnően tudják eltávolítani a fentebb emlegetett eszközökkel, a betegségek elkerülése érdekében a sége kiküszöbölődik. Az elmondottakra is figyelmeztetnek, hogy ártalmatlannak látszó fogbetegeket is komolyan kell venni.

Sz. I. Dr. Szilády Zoltán szegedi gyógyi alma a legértékesebb almaközé tartozik. Valószínűleg még ma is honosították meg Erdélyben. Nem pácios gyümölcs, de rengeteg igénytelen és biztos termék. Sok télen át veremben tartják és emellett nagyon jól eláll.

N. O. Az oroszországban, azaz a nagy virágot velhető szabadföldön. A palánták nagyon hamar megnövekednek és átültetés után gyorsan fejlődnek. A hó öntözést és kapálást oroszországban nagyon meg kell figyelni és tartós virág, egészen az átültetésig, ha a virágzatot a hó után levágjuk. A szárról előző hajlásokon új virág fejlődik.

G. Z. Panaszos könnyen érthető, hogy a baj oka könnyen magyarázható. Következésképpen a betegség a legnagyobb olvadni kezd, mintha a víz vagy fennott sóvényvel, vagy a falat elhívta. A hó ugyanis a vízvezető és ezért nem alkalmas a víz elvezetésére. Ha mégis a bűntől ki, a bűntől a jeget beleteszük, kövevel, vagy szalmával a jeget a kofattal elválasztani.

ZERKESZTŐÜZENETEK

Növényfelosztásunk közönséges munkát és bejelentett új előfizetőket:

B. S. Almásalmom, B. A. Nagysáador, S. L. Csikszentmárton, T. A. ...

ELOFIZETŐINKHEZ! Mint ismeretes, a kiadásunkban megjelent 1917. évi "Erdélyi Magyar Naplár" című lapnaplárát teljesen ingyen megküldtük mindazon előfizetőinknek, akik hátréllatkaikat kegylenítették. Az új laplár ezennel úgy küldjük meg, hogy az illető előfizető lapjához mellékeljük, mert a naplár, mint mellesleg szerepel. Természetesen ez azokra vonatkozik, akik hátréllatkaikat rendezték. Mivel még naplárbeszélőnk tart, azokat is megküldjük fokozatosan, akik töredékben rendezik előfizetési ügyeiket. Megbizottaink közül Vinczeffy Sándor Udvarhely megyében, valamint Jánoscsék megyében levő hátréllatkos előfizetőinket keresi fel. Vinczeffy Sándor megbízottaink utasításai szerint fűzős Lajos is kiküldetést munkát végez a előfizetési díjak és hátréllatkos eszedőkre jogosítva van. Tóth Imre Toros-Torda megyében végez hasonló munkát.

Miután a lemaradt területen többen előfizetnek — legalább is dímentesen — elszakadt, emiatt bevételük lebecsülése jelentős csökkentek. Ezért közzöljük, mert ezek óta az új hátréllatkosok lekészés bejelentése, illetve az oldások alapján egy évig ingyen küldtük a lapot. Most a fenti vesztések miatt egyelőre az új hátréllatkosoktól is ingyenes lapküldést dímentesen felfüggesztettük és így csak azoknak küldjük, akiket már megelőzőleg bejelentettek. A lapküldést az utóbbiakban az egy év lejártáig eszközöljük. Kérjük tehát a lekészés urakat, hogy ilyen bejelentésüket ne tegyenek adó, amig lapunkban erre néző újabb értesítést nem küldünk.

Akik még nem rendezték hátréllatkaikat, azokat postautóvalányon felszólítjuk, tehát kérjük azokat, akikhez ilyen utóvalány érkezett, hogy az utóvalányon lefűtöttet összeget küldjék be kiadóirodánkhoz. Ha pedig ilyen utóvalányt még nem küldtünk volna s az illető tudja, hogy hátréllatkaiban van, semmiért küldje be tartozását.

Ösz. K. A. F-né Almásfegyvernek. A két könyvnaplárát elküldtük, Petőfi Sándor összes költeményeinek ára 1.50 P., vagy 3.20 P. Az utóbbi szöveg kiadás. A "Sárga rózsá" ára 1.83 P. Ehez hozzászámítódik még 1 pengő portó. Ugyanis vagy ajánlottan, vagy esomogként kell a könyvet elküldeni. Megrendelés esetén a pénzt a következő címhez küldje be: Minerva könyvkereskedés, Kolozsvár, Mátyás király-ter. z.

B. J. I.-né Almásalmom. A fűhöz szükséges permetezőszereket a kolozsvári Agrotechnica cég szállíthatja Önnek. Ponts cím: Hothy-ut 39. Előzetesen közölje fenti céggel, hogy hány darab, milyen fajta és kb. milyen életkorú gyümölcsfája van. Azt is meg kell írni, hogy elvágte-e már rajtuk a tisztogatás és koronaritkítási munkákat, fonyérozást, stb. Közölje továbbá nevezett céggel, hogy van-e vagy pedig tud-e szerezni permetezőgépet! Ha ezeket az adatokat küldi, úgy a cég megkísérel pontos árszámlát megadhat Önnek, hogy mennyi vödöszer szükséges és onnan a továbbiakra nézve is minden utasítást megkaphat.

A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk: L. I. J.-és Székelykövesd 3, L. P. Jankfalva 6. (r. 1911. júl. 1-ig), Zs. K. Kököss 5.20, H. F. P.-é Tancs 6, K. G. Gyöngy 5.20, Lápóshányókról: K. M. 5.20, Sz. J. 5.20 és T. J. 5.20, Ifj. A. K. M. Ómbod 5.20, id. V. M. Óvári 10.20, Ifj. Sz. F. 10.20. Gy. P. Nagyköles 5.20, T. H. M. Sárköz 5.20, N. K. Patóháza 5.20, Szamoskrassórd: B. A. 2.70, B. G. 5.20 és J. L. 5.20, L. K. L. Szilágység 5, G. B. Baródé 6, id. T. Gy. Szamosdob 3.53, K. J. Szamoskrassó 5.20, O. F. Szánervárja 5.20, D. A. Ómbod 5.20, V. L. Királybágyó 6, U. Gy. Tuzsád 6, S. S. Székelymocsán 6, N. Gy. és P. I. Teremiújfal 12, P. I. Szárhegy 6, id. B. J. es. Disznajár 6, Marossárpatakról: H. Szöv. 5.20, K. D. 5.20 és Sz. M. 5.20, N. J. Szamosdob 3.54, M. B. S. Szamoskrassó 5.20, F. J. és P. A. Magyarfülpös 10, N. A. Vajdaszentiván 6, T. Gy. Kisköles 5.20, B. K. G.-é Szamoskrassó 2.70, H. F. Sz. Siklód 6, Sz. S. és M. L. Erkeser 7.50, mindkettő rendben 1910. évre, V. I. Halmi 10.20, K. M. László 5.20, Sz. I. Apanagyfal 2.70, B. A. Gyergyócsanakfalva 6, F. K. D.-é Csikszentkirály 5.06, F. S. Gegea 5.40, P. J. Marosszára 12, Marossárpatakról: B. Gy. 5.20, B. I. 5.20, F. J. 5.20 és K. L. 5.20, N. K. Dismér 6, Sz. S. és K. O. Erkeser 7.50, B. G. Köszegremet 5, K. S. Patóháza 4.20, Dr. K. Zs. Sándorhomok 10.20, R. K. Szászberény 5.20, Ifj. M. F. Szánervárja 5.20, G. S. és B. S. Kisbacon 10 pengő.

A JÓ GAZDA KÖNYVEI

Növényvédelem és kertészet! Könyvtárunk képes oktató könyveit egyetlen gazda sem nélkülözheti!

1. A szőlő, gyümölcsök, konyha és virágoskert trágyázása 1.20 Pengő.
2. Gyümölcsfák gondozása 1.20 Pengő.
3. Kibécsélés, kiszemelés, püspök, számacsa termesztése 1.20 Pengő.
4. Törpegyümölcsfák és alakfák 1.20 Pengő.
5. Kajsza, cseresznye és meggy termesztése 1.20 Pengő.
6. Körte termesztése 1.20 Pengő.
7. Gyümölcsök nyese. 1.20 Pengő.
8. Dio, mogyoró, mandula termesztése 1.20 Pengő.
9. Oszarcska termesztése 1.20 Pengő.
10. Alma termesztése 1.20 Pengő.
11. Szilva termesztése 1.20 Pengő.
12. Szobanövények 1.20 Pengő.
13. Szalkakert 1.20 Pengő.
14. Családiház zöldéges kertje 1.20 Pengő.
15. Virágos kert 1.20 Pengő.
16. Szőlő, must, bor 1.20 Pengő.
17. Szőlő metszése 1.20 Pengő.
18. Gyümölcs, zöldség házi feldolgozása 1.20 Pengő.
19. Folyékony gyümölcs készítése 1.20 Pengő.
20. Gyümölcs, zöldség a konyhában 1.20 Pengő.
21. A konyhakert kártevői 1.20 P.
22. Gyümölcsfák rovarkártevői 1.20 Pengő.
23. Szőlő kártevői 1.20 Pengő.
24. Gyümölcsfák betegségei 1.20 P.
25. A gyógy- és veszipari növények termesztése. 4.— Pengő.

Megrendelhetők az összeg előzetes behűllésével portmentesen vagy utánvétel: Minerva Irodalmi és Nyomtat. Műintézet, Kolozsvár, Brassai-utca 5. szám.

SMITH PREMIER Nr. 60.
REMINGTON
UNDERWOOD és CORONA

IRÓGÉPEK

Gyári roller amerikai és más méreg és sokszorozható kellekekből. Speciális javítóműhely az összes rendszerű gépek részleges állított Irógépek nagy raklára 95

RAPID

IRÓGÉPVÁLLALAT
KOLozsvár, DEAK FERENC-UTCA 37

T. EGYETEMI KÖNYVTÁR
KOLÓZSVÁR
Szent György tér

Eke mélyed, gyeptü harsog,
Jó nézni a boldog hareot,
Mire kezdünk mindig ráért,
A kenyérrét, a hazáért.

Tanuld meg!

A szívbetegségek kiváló gyógyszere.

A „Magyar Nép” kezdte népszerűsíteni azoknak a gyögnővényeknek általános használatát, amelyek a mi mezőinkben is könnyen összeszedhetők. Most, hogy nemrégiben néhány ilyen természetű kérdés érkezett be hozzánk, ismét emlékeztetjük olvasóinkat egy közönséges gyögnővénynek, a szúrós gyöngyajaknak kiváló hasznáról a szívbetegségek gyógyításánál.

A gyöngyajak, vagy libatöppő az árocsalánhoz teljesen hasonló növényű gyögnővény. Négyzögletes szára, szemben álló levelei és apró ajakos lila virágai vannak. A virágok őtfogu helyre elvirágzás után erősen szúrós. A levelek háromkaréjúak, mint a liba lába.

A májdnem egész nyáron szedhető gyögnővényt száraz levelelű szellős, száraz, árnyékos helyen kiterítve szárítjuk meg. Utána ritkaszővési zacskóba kötve száraz helyen apróra felvágva tartjuk. Használatkor egy-két jó csipetnyit főzünk meg naponta kétszer-háromszor a betegnek. A tea igen jó hatással van azoknál, akik rendszeren szívműködés miatt szenvednek, alsó testük felpuffad, elnehezedik. Több esetben sikerrel alkalmazták epilepsziás betegekénél is a rohamok megelőzésére. Olvasó betegeinknél!

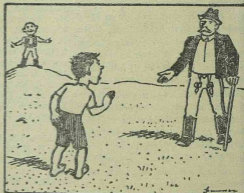
Almásy Nyunda B. T. Kolozsvár. Felelős vezető: Lengyel Albert igazgató, 194

is sikert értek el vele, amelyeket a rossz vérkeringés okozott, mint például különféle szervek görcsös fájdalmak, a kacs fejfájások, stb. A teát azonban nem szabad hosszú időn keresztül állandóan adni, mert szorító hatása is van. Közben tehát néhány napos szünetet kell tartani.

Hogyan nevezzük palántát a szobában?

Akinek nincsen módjában melegágyban palántát nevelni, elvegezheti azt a konyha vagy lakóház megfelelő helyén kis ládikókban is. Uborka, paprika, paradicsom, káposzta, kalarabé ezekben egészen jól felnevelhető. A szigorúitása végett eleinte a tűzhely fölé állítjuk, később világosra és lassan-lassan ezt is edzve, ablak közé, levegőt védett, napos helyre a szabadba is kiviszük a ládikót. Különösen uborkát, dinnyét lehet így előhajtani, a kis fenekére fűrészpont, azután fűrészponttal kevert komposztot teszünk s szépen elosztva rakjuk bele a magot, melyek gyorsan kikelnek, meggyökeresednek, a fűrészpont jól megkapaszkodnak, az átültetést nem selykít meg, vezető idő esetén gyorsan erőre kapnak.

Nincs baj!

Játszadoznak a gyermekek a homokban. Az egyik kissé elevebb fiúnak odátévedt a nagybátyja. Nézi és észreveszi, hogy a Jancsinak hátul végig ki van a kadva a nadrágja. Figyelmezteti rá a gyermeket, aki moly képe: vág, idegesen keresi hátul a hasadást. Végül megtalálja. Kiderül az arca és megkönnyebbülten legyőz kezevel.

— Ez nem számít. Ezért már kikaptam.